

درس سید محمد باقر امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه ۴

استاد: وافى یزدى

موضوع: معرب و مبنی، شباهت‌های اسم به حروف

نکات درس:

۱. اصل در اسم معرب بودن است ولی اگر شباهت به حرف داشته باشد مبنی می‌شود. شباهت به حرف گاهی معارض ندارد که معروف به شباهت «مدنی» است و گاهی معارض دارد که شباهت «غیر مدنی» گفته می‌شود. تنها در صورت اول، اسم مبنی می‌شود.
۲. یک شباهت اسم به حرف کافی است برای مبنی کردن اسم ولی برای غیر منصرف شدن اسم باید دو شباهت به فعل پیدا کند.

۳. شباهت اسم به حرف اقسامی دارد که:

- الف: شباهت وضعی: یعنی مانند حروف یک حرفی یا دو حرفی باشد؛ مانند: «تُ» ضمیر مخاطب.
- ب: شباهت معنوی: اگر اسم متضمن معنی حرفی باشد مبنی می‌شود مانند این که متضمن معنی شرط یا متضمن معنی خطاب باشد؛ مانند «متی» که متضمن معنی شرط است.